

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖትና ሥርዓት
The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Faith and Order

www.ethiopianorthodox.org

ሥነ ፍጥረት

ቅዱስ መጽሐፍ የእግዚአብሔርን መኖር በማረጋገጥ እግዚአብሔር ሰማይንና ምድርን ፈጠረ በማለት ይጀምራል። (ዘፍ. 1፤1) ቅዱስ ጳውሎስም በዕብራውያን መልእክቱ 3፤4 ላይ «ሁሉን የፈጠረ እግዚአብሔር ነው ይላል።

እግዚአብሔር ሁሉን አስገኘ ለሁሉ ነገር መገኛ ጥንትና መሠረት ነው። ለእርሱ ግን ለህላዌው ምክንያት የለውም። (የሐዋርያት ጸሎተ ሃይማኖት) እግዚአብሔር ይህን የሚታየውንና የማይታየውን ዓለም በውስጣቸው ያሉትን ሁሉ ከቸርነቱ ብዛት የተነሳ ፈጠረ። (ኢሳ. 42፤5)።

እግዚአብሔር ይህን ዓለም ካለመኖር ወደ መኖር ያስገኘው «ለይኩን» ባለው ቃሉ ብቻ ነው። ይህ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት ምንም ነገር አልነበረምና (ጥበበ ሰለሞን 11፤17፣ 1መቃ.27፤1) ቅዱስ ጳውሎስም «ኣለማት ሁሉ በእግዚአብሔር ቃል እንደተፈጠሩ ስለዚህም የሚታየው ነገር ከሚታዩት እንዳልሆነ በእምነት እናስተውላለን» (ዕብ. 11፤3) በማለት እግዚአብሔር ፍጥረትን ካለመኖር ወደ መኖር አምጥቶ መፍጠሩን አስረድቷል።

ፈጣሪ ፍጥረታት እግዚአብሔር ሥነ ፍጥረትን በየመልኩና በየወገኑ መፍጠሩ ክብሩ ይገለጥበትና ስሙ ይቀደስበት ዘንድ ነው። ይህንም ነቢዩ ኢሳይያስ «ፍጥረታትን ሁሉ ለክብሩ ፈጠርኋቸው አለ እግዚአብሔር» ብሎ ተናግሮአል። (ኢሳ. 43፤7)

ፍጥረታት ሁሉ በየወገናቸው ከዕለተ እሑድ እስከ ዕለተ ዓርብ ባሉት ሰድስት ቀናት በቅደም ተከተል መፈጠራቸውን ቅዱስ መጽሐፍ ይናገራል። እነዚህም በስድስቱ እለታት የተፈጠሩ ፍጥረታት በየወገን በየወገን ተቆጥረው ሃያ ሁለት መሆናቸውን መጽሐፈ ኩፋሌ ይናገራል። (ዘፍ.1፤1-31፣ ኩፋሌ 3፤9) በየዕለቱ የተፈጠሩት ፍጥረታትም በሚከተለው ሁኔታ የተገለጡት ናቸው።

እሁድ	እሳት፣ ነፋስ፣ ውኃ፣ መሬት (አራቱ ባሕርያት)፣ ጨለማ፣ ሰባቱ ሰማያት፣ መላእክት ብርሃን። (ኩፋሌ 2፤5-8 ፣ ዘፍ. 1፤1-5)
ሰኞ	በምድር ላይ ሞልቶ የነበረው ውኃ ተከፍሎ ጠፈር ተገለጠ። (ኩፋሌ 2፤9 ፣ ዘፍ. 1፤6-9)
ማክሰኞ	በጣት የሚለቀሙ አትክልት፣ በማጭድ የሚታጨዱ አዝርዕት፣ በምሣር የሚቆረጡ እፀዋት ናቸው። (ዘፍ. 1፤1)
ረቡዕ	ፀሐይ፣ ጨረቃ፣ ከዋክብት (ዘፍ. 1፤14-16)
ሐሙስ	በደመ ነፍስ የሚንቀሳቀሱ ከባሕር ውስጥ፣ በደረት የሚሳቡ፣ በእግር የሚያኮበኩቡ፣ በክንፍ የሚበሩ እንስሳት አራዊትና አዕዋፍ ናቸው። (ዘፍ. 1፤20-22)
ዓርብ	በደመ ነፍስ ሕይወት የሚንቀሳቀሱ በየብስ የሚኖሩ ዘመዶች እንስሳ፣ ዘመዶች አዕዋፍ፣ ዘመዶች አራዊት፣ በነባቢት ነፍስ የሚንቀሳቀስ ሰው ናቸው (ዘፍ. 1፤24-28)

እነዚህን ሁሉ ፍጥረታት በየወገኑ ከፈጠራቸው በኋላ መልካም እንደሆኑ አይቶ እግዚአብሔር በሥራው ደስ አለው እንዲበዙም ባረካቸው። (ዘፍ. 1፤21 ፤ መዝ. 103፤31)

የሰው ተፈጥሮ

እግዚአብሔር ከዕለተ እሑድ እስከ ዕለተ ዓርብ ያሉ ፍጥረታትን በየዓይነታቸው ከፈጠረ በኋላ ሰውን የእነዚህ ሁሉ የበላይ ገዢ አድርጎ በመልኩና በአርአያው ፈጠረው፤ በደመ ነፍስ ሕይወት ከሚኖሩ ፍጥረታት የምትለየውን ነባቢት ፤ ለባዊትና ሕያውት ነፍስን በውስጡ አሳደረበት። ወንድና ሴትም አደረጋቸው «ብዙ ተባዙ ምድርን ሙሉአት ግዙአትም» ብሎ ባረካቸው። (ዘፍ. 1፤26-28)። በእግዚአብሔር አርአያና ምሳሌ የተፈጠረው ሰው ባለ አእምሮ ፍጡር ነው።

7ኛ ቀን፤ እግዚአብሔር በሰባተኛው ቀን ከመፍጠር ሥራው ዐረፈ። ስለዚህ ሰባተኛይቱን ቀን የዕረፍት ቀን እንድትሆን ባረካት ቀደሳትም» ተብሎ ተጻፈ። (ዘፍ. 1፤2-3)

ፈጣሪ ኩሉ ዓለም

ስለዚህ እግዚአብሔር የፍጥረታት ሁሉ አስገኝና ባለቤት ነው። እግዚአብሔር ዓለምን በሥልጣኑ ማስገኘት ብቻ ሳይሆን መጋቢው፣ መሪውና ጠባቂውም ነው። (መዝ. 103፤27-31፣ 1ቆሮ. 3፤22፣ 15፤28፣ የሐዋ14፤17)

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነት ሥርዓተ አምልኮትና የውጭ ግንኙነት በ1988 በቅዱስ ሲኖዶስ ትእዛዝ ከታተመው የተወሰደ።